

Bergen, 4. september 2025

Innspill til høring om forslag til ny forskrift om nasjonal retningslinje for sykepleierutdanning.

Verdighetsenteret takker for muligheten til å gi innspill på forslag til ny forskrift om nasjonal retningslinje for sykepleier utdanning.

Verdighetsenteret er et tverrfaglig nasjonalt kompetansesenter som formidler og utvikler kunnskap innen eldreomsorg. Vi har et særlig fokus på sårbare gamle, etikk og den økende andelen personer med demens. Vi jobber for en verdig alderdom for alle gjennom å heve kompetansen til helsepersonell og alle som jobber med frivillighetskoordinering og aktivitet i eldreomsorgen. Våre fagfelt er palliasjon, frivillighet og kultur, akuttmedisin, praktisk implementering og kommunikasjon.

Vi ønsker å løfte frem behovet og potensialet for samspill med frivillig sektor i helse- og omsorgstjenestene, både i de kommunale tjenestene og i spesialisthelsetjenesten. Samarbeid med frivillige er et tydelig politisk satsingsområde, og flere stortingsmeldinger har understreket betydningen av at kommunene tilrettelegger for bærekraftige og trygge samarbeidsmodeller.

Helsedirektoratets rundskriv (mai 2025) om rettslige rammer for samarbeid med frivillige fremhever behovet for rutiner og kunnskap hos ansatte som skal samarbeide med frivillige. Taushetsplikt, oppgavefordeling og samtykke trekkes frem som sentrale områder. Det understrekes også at ansatte må ha kompetanse til å møte frivillige på en måte som skaper motivasjon og langsiktighet. For at dette skal kunne realiseres i praksis, må kunnskapen være til stede allerede i grunnutdanningen av sykepleiere.

Sykepleiere i både kommunale tjenester og sykehus vil møte frivillige i sin arbeidshverdag. Det er avgjørende at samspill med frivilligheten er tilstede som et perspektiv i grunnutdanningen. Verdighetsenteret har over tid arbeidet med denne tematikken og utviklet en egen samspillmodell som tydeliggjør hva som må være på plass for at samarbeid med frivillige skal fungere godt og trygt. Vår erfaring viser at en god kultur for samarbeid mellom ansatte og frivillige er avgjørende. Manglende kunnskap om taushetsplikt kan føre til at frivillige enten får for mye eller for lite informasjon, og uklar oppgavefordeling kan resultere i at frivillige settes til oppgaver som egentlig skal utføres av ansatte. Dersom frivillighet ikke integreres i informasjonsflyten kan samarbeidet bryte sammen og viktige tilbud falle bort. En fremtidsrettet sykepleierutdanning bør derfor inkludere kunnskap om frivillig sektor.

Vi foreslår at forskriften tydeliggjør dette på følgende måter:

- § 2 Formål med utdanningen: Inkludere at kandidater skal utvikle kompetanse om samarbeid med frivillig sektor.
- Kapittel 5 (faglig ledelse, kvalitet og pasientsikkerhet): Presisere at frivillighetsledelse, oppgaveavklaring og samarbeid med frivillige er en del av ledelseskompetansen.
- Kapittel 8 (praksisstudier): Legge til rette for at studenter kan få erfaring med frivillighet som en integrert del av pasientnære tjenester.

Konkrete forslag:

- Få frivilliges plass i helse- og omsorgstjenestene inn som tema i grunnutdanningen.

Verdighetsenteret

KOMPETANSE FOR EN VERDIG ALDERDOM

- Gi sykepleierstudenter kunnskap om taushetsplikt opp mot frivillige, oppgaveavklaring og samtykke.
- Synliggjøre både muligheter og utfordringer i samarbeid med frivillige, og hvordan disse kan håndteres på en god måte.

Verdighetsenteret har utviklet en rekke kompetansehevende tiltak og fagressurser om dette temaet, og vi bidrar gjerne i det videre arbeidet med implementering.

Med vennlig hilsen

Silje B. Eikemo

Daglig leder

Sebastian von Hofacker

Faglig leder